

Ders : 244**Konu : Kıyâmet Alâmetleri - 1****KIYÂMETİN ALÂMETLERİ**

Kıyametin ne zaman kopacağı bilinmemektedir. Kur'ân-ı Kerîm'de kırk yerde geçen "sâat" kelimesiyle anlatılan kıyametin kopuşunun yakın olduğu, ansızın geleceği ve alâmetlerinin belirttiği ifade edilmektedir.

Ayette şöyle buyrulur:

فَهُلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ

"Onlar, kıyamet gününün ansızın gelip çatmasını mı bekliyorlar? Şüphesiz onun alâmetleri belirmiştir. Kendilerine gelip çatınca ibret almaları neye yarar!"¹

Kıyametin fiilen kopması, "sûra üflenmek" fiiliyle ifade edilmiştir. Genellikle "üflemeye yarayan boynuza benzer boru" diye anlam verilen sûr'un mahiyeti hakkında sahih bilgi bulunmamaktadır.²

Ayetlerin beyanına göre sûra bir defa üflenmekle yer küresi dağlarıyla birlikte yörüngesinden çıkarılıp parçalanacak, olup bitmesi gereken mutlaka gerçekleşecek, gök de yarılıp düzensiz bir şekle bürünecek³, o gün Güneş dürülüp karanlığa gömülecek, yıldızlar kararıp dağılacak, dağlar yerlerinden koparılıp parçalanacak, vahşi hayvanlar bir araya getirilecek, denizler kaynatılacak⁴, insanlar şaşkın şaşkın uçuşan kelebeklere benzeyecek, dağlar da atılmış renkli yünler gibi olacaktır.⁵ Yine Kur'an'da beyan edildiği üzere maddeden oluşmuş ve hacim taşıyan bir âlem teşkil edilecektir. Yerin başka bir yer, göklerin de başka gökler olacağını ifade edilmektedir:⁶

يَوْمَ تُبَدِّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

*"Yer başka bir yer, gökler de (başka gökler) haline getirildiği, (insanlar) bir ve gücüne karşı durulamaz olan Allah'ın huzuruna çıktıkları gün (Allah bütün zalimlerin cezasını verecektir)."*⁷

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۖ تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا

¹ Muhammed, 47/18

² Müfredât, Râgıb el-İsfahânî, C.2, sh. 89

³ Hâkka, 69/13-16

⁴ Tekvîr, 81/1-6

⁵ Kâria, 101/4-5

⁶ TDV İslam Ansiklopedisi, C.25, sh.518

⁷ İbrahim, 14:48

“Sana kıyamet gününde dağların ne olacağını soracaklar. De ki: Rabbim onları ufalayıp savuracak, böylece yeri dümdüz bir alan haline getirecek, orada ne iniş ne de bir yokuş görebileceksin.”⁸

Kıyametin yaklaştığını bildiren belirtiler ve olaylara “Kıyamet Alâmetleri” denir. Kıyâmet alâmetleri ikiye ayrılır. Bunlar küçük ve büyük alâmetlerdir. Peygamberimiz (sav) bazı hadisleriyle kıyametin yaklaştığını gösteren alâmetlerden insanları haberdar etmiştir.

KÜÇÜK ALÂMETLER:

Kıyametin küçük alâmetleri, gerçekleşmesi büyük alâmetlerden daha önce olan ve genellikle insanların irade ve istekleriyle yaptıkları işlerdir. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

1. Hz. Muhammed (sav)’in peygamber olarak gönderilmesi ve peygamberliğin onunla sona ermesi.

Rasûlullah (sav): “Kıyamet günü ile ben şöyle gönderildim.” buyurmuş ve şehâdet parmağı ile orta parmağını işaret etmiştir.⁹

2. İslami ilimlerin gerilemesi, bilgisizliğin artması,
3. Açıkça içki içilip, zina edilmesi¹⁰
4. Adâlet ve ehliyetin kalkması. Rasûlullah (sav):

إِذَا وَصَدَ الْأَمْرُ إِلَى غَيْرِ أَهْلِهِ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ

“İş ehil olmayana verilince Kıyâmeti bekle.”¹¹ buyurmuştur.

5. Helâl ve harama dikkat edilmemesi,
6. Ana-babaya isyanın artması,
7. İnsanlara hürmet ve merhametin azalması,
8. Ölçü ve tartıda hilenin yaygınlaşması,
9. Kumar, fal ve oyun âletlerinin yaygınlaşması,
10. İsrafın artması, dünya malına çok değer verilmesi, malın artması¹² âhiretin unutulması.

Hadiste:

يَكُونُ بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ فِتْنٌ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ، يُضَيِّحُ الرَّجُلُ مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا. وَيُضَيِّحُ كَافِرًا، وَيَبْيَعُ أَقْوَامٌ دِينَهُمْ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا

8 Tâhâ, 20/105-107

9 Buhârî, Tefsir Sure 79; Talâk, 25, Rikâk 39; Müslim, Fiten 22, Tirmîzi, Fiten 39

10 Buhârî, Hudûd 20, Tirmîzi, Fiten 39

11 Sahih-i Buhârî ve Tecrid-i Sarih Tercemesi – C.1, Sh.67, Hd.No: 54

12 Müslim, Fiten 110

“Kıyamet kopmazdan önce gece karanlığının parçaları gibi fitneler olacak. (O vakit) kişi mü’min olarak sabaha erer de kâfir olarak akşama kavuşur. Mümin olarak akşama erer, kâfir olarak sabaha kavuşur. Birçok kimseler azıcık bir dünyalık mukabilinde dinlerini satarlar.”¹³ buyurulmaktadır.

11. Müslümanlardan iki grubun birbiriyle savaşması. Rasûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَقْتَتَلَ فِئَتَانِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَيَكُونَ بَيْنَهُمَا مَقْتَلَةٌ عَظِيمَةٌ، دَعَا هُمَا وَاحِدَةً

“Müslümanlardan iki grup aralarında savaşmadıkça kıyâmet kopmaz. Bunlar aralarında büyük bir savaş yaparlar, fakat davaları birdir.”¹⁴

12. Adam öldürme olaylarının artması. Hadiste:

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَكْفُرَ الْهَرَجُ. قَالُوا: وَمَا الْهَرَجُ؟ قَالَ: الْقَتْلُ، الْقَتْلُ

“Herc atmadıkça kıyâmet kopmaz!” buyurmuşlardı. (Yanındakiler): “Herc nedir ey Allah’ın Resulü?” diye sordular. “Öldürmek! Öldürmek!” buyurdu.”¹⁵

“Kıyâmetten alâmet: Küfür ilmi süpürür;

Cehil yerleşir, şarap taşar, zina köpürür...”

(N. Fazıl Kısakürek)

BÜYÜK ALÂMETLER:

Bu alâmetler, insanların irade ve isteklerinin dışında meydana gelecek olan ve kıyametin kopmasına çok yakın bir zamanda meydana gelecek olan alâmetlerdir. Bunlar on tanedir.

Peygamberimiz (sav) bu konuda şöyle buyurmuştur: *“Kıyâmet, on alâmet görülmedikçe kopmaz: Duman, Deccal, Dabbetül-Arz, Güneşin batıdan doğması, İsa’nın yeryüzüne inmesi, Ye’cüc-Me’cüc, doğuda bir, batıda bir, Arap yarımadasında bir (toprak) batışı olmak üzere üç batış. Bunların sonuncusu ise insanları mahşere sürecektir olan ateşin çıkmasıdır.”¹⁶*

1) Duhan (Duman):

Sözlükte; “tutmek, dumanı çıkmak” manasına gelen duhan kelimesi, “duman” anlamına gelir. Bu kelime, Kur’ân-ı Kerîm’de iki âyette¹⁷ yer almakta ve bu iki ayette de “duman” anlamında kullanılmıştır. Kıyametin büyük alâmetlerinden biri olarak kabul edilen duhan, yakın bir gelecekte kıyamet alâmetlerinin meydana geleceği ve bu olay kıyamete çok yakın bir zamanda gerçekleşecek olağan üstü olaylar arasında sayılmıştır.¹⁸

¹³ Tirmizî, Fiten 30,

¹⁴ Buharî, Fiten 24, Menakıb 25, İstîtabe 8; Müslim, İman 248, Fiten 17,

¹⁵ Müslim, Fiten 18

¹⁶ Müslim, Fiten 39

¹⁷ Fussilet 41/11; Duhân 44/10

¹⁸ TDV İslam Ansiklopedisi, C. 9, sh. 546-547

Ayette şöyle buyurulmaktadır:

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُبِينٍ يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ

“Şimdi sen, göğün, insanları bürüyecek açık bir duman çıkaracağı günü gözetle. Bu, elem verici bir azaptır. (İşte o zaman insanlar:) Rabbimiz! Bizden azabı kaldır. Doğrusu biz artık inanıyoruz (derler).”¹⁹

Kıyamete yakın bir zamanda gökten incek olan bu duman bütün dünyayı (doğu ve batının arasını) kırk gün kırk gece süreyle (bazı rivayetlerde üç gün) kaplayacak, yeryüzü âdeta bacasız bir fırın, içinde ateş yanmış bir oda gibi ısınacaktır. Müminler bu dumandan -hafif nezleyle tutulmuş gibi- çok az etkilenecek, kâfir ve münafıklar ise şiddetle sarsılacak, âdeta sarhoşa döneceklerdir.²⁰

Kıyamet gününde insanları bürüyen ve elem veren bir duman yukarıdan aşağıya doğru incek, insanlar iman ettiklerini söyleyerek Allah’tan bu azabı kaldırmasını isteyeceklerdir. Müfessirlerin bir kısmı, bunu Resûl-i Ekrem zamanında Mekke’de vuku bulmuş bir hadise olarak kabul ederken; bir kısmına göre de, kıyametin kopmasından önce veya kopma sürecinde gerçekleşecek bir alâmettir.²¹

“Evler döşemektir bendeki tasa,
Yaptım ettim, nöbet mezara geldi.
Yeter bana, üç beş arşın bez olsa;
Beklenmedik mallar pazara geldi.”

(N. Fazıl Kısakürek)

Alınacak Dersler:

1. Kıyametin ne zaman kopacağını Allah’tan başkası bilmez.
2. “Nasıl olsa kıyamet yakındır, çalışmaya, cihada gerek yoktur, kenara çekilip kendimizi kurtarmaya çalışalım” diyenlere aldanmamalıdır.
3. Kıyamet gününün dehşetinden Allah’a sığınmalıdır.

Not: Bu hafta;

1. Kıyametin küçük alâmetlerinin günümüzde nasıl ortaya çıktığını değerlendirelim.
2. Duhân suresinin 10-12. ayetlerinin tefsirini okuyalım.

¹⁹ Duhân 44/10-12

²⁰ TDV İslam Ansiklopedisi, C. 9, sh. 547; Kur’ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm, H. Basri Çantay, C.3, sh 906, Dip not.

²¹ TDV İslam Ansiklopedisi, C. 25, sh. 524; Kur’ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm, H. Basri Çantay, C.3, sh 906, Dip not.